

Han en Henriette Grootte Wolthaar

Mesten is een vak

Tekst Fredie van Dijk, Foto's Theo Janssen

Tijdens het jubileumfeest van het stamboek deze zomer konden de bezoekers tijdens een rondleiding op het bedrijf van Han (65) en Henriëtte (59) Grootte Wolthaar al een beetje kennis maken met de dieren en de fokkerij. De veestapel, het mooie erf en de enthousiast vertellende Han maakten velen nieuwsgierig naar het bedrijf in Raalte. Tijd om nog eens beter kennis te maken met de fokkerij, mesterij en de werkwijze van Han Grootte Wolthaar.

Op het bedrijf en tevens ouderlijk huis werd altijd gemolken en er werden kalkoenen gehouden. De vader van Han deed in 1983 de kalkoenen van de hand en stopte in 1986 met melken. Na hun trouwen woonden Han en Henriëtte eerst in het dorp maar keerden later terug naar de ouderlijke boerderij. Er werden vijf MRIJ vaarskalveren gekocht en toen deze oud genoeg waren werden ze geïnsemineerd met een Piemonteze stier. Het was de tijd kort na het invoeren van het melkquotum en de vleesveerassen waren in opkomst.

Nieuwe veestapel

In 1992 raakte Han in de ban van de Blondes. "Ik wilde een zuiver vleesras en twijfelde tussen Limousin en Blonde d'Aquitaine. Het karakter gaf eigenlijk de doorslag en zodoende zijn het Blondes geworden." Voordeel van een zuiver ras vond Han dat er geen last is van uierontsteking na het spenen van de kalveren. Bij de kruislingen was die ervaring er wel. Een andere ervaring uit de beginperiode was de kennismaking met Blondes met een slecht karakter. Veel dieren kwamen uit Frankrijk en het zullen vast niet de beste zijn die werden verkocht naar het buitenland laat Han desgevraagd weten. "Ik heb zelf daarna streng geselecteerd op het karakter en we hebben inmiddels een veestapel met rustige dieren." De start met Blondes was kleinschalig met een aankoop bij Harrie

Slaghekke van een zuivere drachtige Blondekoe met vaarskalf. Vervolgens werden nog enkele pinken gekocht.

Werden de pinken middels KI drachtig gemaakt maar bij de koeien mocht de fokstier zijn werk doen. De eerste fokstier op het bedrijf viel achterover en kon niet meer dekken. Met hulp van Jan Eggerink uit Wierden kwam er een nieuwe stier. Deze kwam uit de stal van de familie Betting uit Emmen. Het toeval wil dat destijds op de nationale keuring langs de ring Henk Betting in gesprek kwam met Grootte Wolthaar. Op uitnodiging van Betting ging Han een kijkje nemen voor een volgende dekstier. Uiteindelijk zijn er door de jaren heen nogal wat stieren ingezet uit de stal van Betting.

Serius

In de beginjaren was de huisvesting nog op de oude grupstal. De kalveren hadden dan achter de koe hun eigen plek op stro. In 2004 werd er een potstal gebouwd en dit gaf in 2006 ook de mogelijkheid om zelf stieren te mesten. Door destijds hoge bouwkosten werd de verdere uitbreiding een tijdje stil gelegd. Maar met het goedkoper worden van de bouwmaterialen kon in 2010 een nieuwe hellingstal worden gebouwd. De vloer kreeg hierbij een helling van 7%. Het stieren afmesten begon inmiddels een serieuze vorm aan te nemen. Dit zorgde ook nog wel eens voor een verrassing bij Henriette legt Han uit. "Ik ging bij de familie Betting kijken naar een fokstier en kwam thuis met een fokstier en een jaargang broutards."

"Wanneer ze goed zijn opgepast geeft dat minder problemen"

De resultaten van de meststieren worden nauwkeurig bijgehouden. Vanaf jaren negentig is er een overzicht van de gewichten en classificatie per afgeleverde stier vermeld met leeftijd en moeder. "Zo kan ik een beeld krijgen welke koeien goede nakomelingen geven," vertelt Han. Bij het bestuderen van de overzichten valt de naam Huibertje op. Zij staat meermaals vermeld als moeder. Han: "Huibertje doet het erg goed. Al haar mannelijke nakomelingen scoren in de groep het

Rustig vee

Huibertje

beste. Ze geeft iedere keer de zwaarste stieren." Als we de stamboom van de tienjarige Huibertje bekijken dan zien we een paar bekende fokstieren. Via vader Doir, gefokt door Henk Betting, is ze een kleindochter van Amegui. Deze zoon van Taolenn is geboren bij Eric Hontang in Frankrijk en op jonge leeftijd gekocht door Betting. In de moederlijn van Doir zien we Linon en Cancan terug.

Vanaf 2016 worden de stieren geleverd aan Bief Select volgens het concept 2 Sterren Beter Leven. Han: "Onze stal voldeed al langer aan de voorwaarden om te kunnen instappen in dit concept dus de stal aanpassen was niet nodig." Ook de stierkalveren uit eigen fok worden gemest en aan Bief Select geleverd. Wel ziet Grootte Wolthaar verschillen tussen de Franse en Nederlandse broutards. Om de stal vol te hebben met stieren om af te mesten levert Bief Select de broutards. Deze dieren komen merendeel uit Frankrijk en zijn ongeveer 10 maanden als ze in Raalte arriveren. Ze moeten dan minimaal zeven maanden op het mestbedrijf blijven om aan de

gestelde eisen van 2 Sterren Beter Leven te voldoen. Ook komen er broutards uit Nederland in de stal. Han: "In twee jaar kan ik drie rondes Franse stieren afleveren met het goede gewicht en met de Nederlandse stieren is dat twee rondes." Per ronde worden 40 stieren gemest. Het verschil zit volgens de veehouder in de startfase van de jonge kalveren bij koe en de periode rond het spenen. "Uit ervaring weet ik gewoon wanneer ze bij de fokker goed zijn opgepast," vertelt Han. Hij wil dan ook graag een goede tip geven aan collega fokkers: Zorg dat de stiertjes goed vreten voordat ze naar de mester gaan en als het kan mais gewend zijn. Goed voeren in de zoogperiode zie je terug in de mestperiode. Er zijn meer zaken die van belang zijn om goed uitgangsmateriaal te fokken. De melkgift van de koe en origine maken ook het verschil. Gezonde stieren kunnen vlot groeien en wanneer ze goed zijn opgepast geeft dat minder problemen in het vervolg traject.

De stieren worden afgeleverd wanneer ze een slachtgewicht hebben tussen de 500 - 600kg met een E of U classificatie. De basisprijs voor deze dieren is € 5,80 per kg excl. Btw. Wegen ze beneden de 500kg of boven de 600kg dan volgt een korting van 10 eurocent. "De kunst van een goede mester is om op het juiste moment de dieren op het juiste gewicht te hebben," vertelt Han. De reden voor deze korting is dat de karkassen enige uniformiteit moeten hebben voor de uiteindelijke verwerking en levering van het vlees aan de supermarkten. Het eindproduct, waaronder ook de smaak van het vlees, is belangrijk en daarvoor is een speciaal krachtvoerraatsoen ontwikkeld. Drie verschillende voederfirma's leveren dit krachtvoer. AgruniekRijnvallei levert het krachtvoer bij Grootte Wolthaar.

Door de grasgroei deze herfst gingen de koeien meer melk geven

Eigen fokkerij

Het stieren mesten is één onderdeel op de boerderij maar daarnaast bestaat de veestapel uit 15 zoogkoeien met een fokstier en daarnaast 5 pinken en 5 vaarzen. Er worden gemiddeld 15 kalveren per jaar geboren. Rondom de boerderij is 9ha beschikbaar aan blijvend grasland. Mais voor de stieren en een klein beetje voor de koeien, ongeveer 6ha, wordt aangekocht. Ook het stro wordt gekocht. De kalveren kunnen het jaar rond binnen komen om brok op te nemen en worden pas gespeend als ze 10 maanden oud zijn. Op oudere leeftijd spenen heeft veel voordelen laat Han desgevraagd weten. De melkgift van de koe is dan nog maar weinig en de overgang is dan niet zo groot meer. "Alleen dit jaar was het anders. Ik denk door de grasgroei deze herfst gingen de koeien meer melk geven en verliep het spenen minder geruisloos als andere jaren."

Zoals al eerder gezegd zorgt een fokstier voor de dracht van de koeien. Ook sommige vaarzen gaan bij de stier in de wei als ze twee jaar zijn. Om meer keuzes te kunnen maken in stiergebruik worden tegenwoordig ook vaarzen geïnsemineerd. De fokstier welke al een paar jaar is ingezet is Omega AV89. Een zoon van Ferrari uit Orion-dochter Ivoire. De fokker is Henk Visscher uit Dalßen. Ferrari is een stier die door Roel van de Berg is gefokt en gekocht door Henk Visscher. Van de stier kwam ook sperma beschikbaar. Ferrari is gefokt uit moeder Idole v.Baricaud met Dizier. Een zeer oude bloedlijn. Andere stieren die aan Omega vooraf gingen zijn Ideal v.Asterix, Fanfan v.Amegui, Bernard v.Okinawa allen uit de fokkerij van Henk Betting.

In de toekomst zal Han nog meer tijd aan het bedrijf thuis kunnen besteden. Het hoofdberoep is nu nog kraanmachinist in de wegenbouw bij zijn werkgever Reko Raalte maar de pensioengerechtigde leeftijd komt in zicht. Zoon Martijn en dochter Jetske zijn inmiddels het huis uit en hebben geen interesse om met de boerderij verder te gaan. De grote liefde voor de Blondes is nog lang niet verdwenen bij Han en dat zien we ook bij het Blondestamboek. Al jaren is Han een groot gewaardeerde vrijwilliger en ringmeester bij onze Nationale!

De stieren worden afgemest onder het label 2 Sterren Beter Leven.

Omega

De kalveren kunnen het jaar rond binnen komen om brok op te nemen en worden pas gespeend als ze 10 maanden oud zijn

Leden van het Duitse Blondestamboek op bezoek bij Nederlandse fokkers

Om het 30-jarig bestaan van het stamboek te vieren werd er een busreis georganiseerd naar Nederlandse fokkers. Op 10 en 11 september namen meer dan 40 leden deel aan deze jubileum viering. Zaterdag 10 september twee bedrijven daarna overnachting en zondag 11 september wederom twee bedrijven en weer de reis terug naar Duitsland.

De eerste stop werd gemaakt in Elst waar Ed en Marjan Neerincx hun bedrijf hebben. Na de koffie en krentenbrood was er uitgebreid aandacht voor de veestapel zowel in de wei als in de stal waar fokstier Max inmiddels weer zijn plek had ingenomen. Aan het einde van de ochtend werd de reis vervolgd naar Maurik voor een bezoek aan Marcel Gerritsen en zijn Blondes. Hier kon de befaamde Blonde Burger door Marcel zelf gebakken natuurlijk niet ontbreken.

Zondag werd de Menningweer van de familie Roelofs en in Zuidscherm bezocht. Een nieuw bedrijf waarbij Menno Roelofs de veestapel onder zijn hoede heeft. Vervolgens ging de reis verder naar de Woeste Hoeve in Hoogwoud van Johan Schilder. Ook hier uitgebreid aandacht voor alle dieren en de fokkerijpassie van Johan. Nadat op de Woeste Hoeve ook voor de inwendige mens was gezorgd kwam er met de terugreis een einde aan twee waardevolle dagen.

Zoals in de wandelgangen gehoord hebben de fokkers uit Duitsland twee bijzondere dagen gehad mede dankzij de fantastische bezoeken waarop volop is genoten van hun gezamenlijke passie de Blonde d'Aquitaine!

